

Sygn. akt III RC 146/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Sławomir Świerczek

Protokolant: sekretarz sądowy mgr J. N.

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko pozwanemu A. N.

o podwyższenie alimentów

I. zasądza od pozwanego A. N. na rzecz jego córki W. G. alimenty w kwocie po 600 (słownie: sześćset) złotych miesięcznie, które płatne będą do rąk uprawnionej do dnia 10-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat w terminie – począwszy od dnia 24 listopada 2017r. a to w miejsce alimentów ustalonych ugodą z dnia 4 października 2001r. w sprawie IIIRC (...) w kwocie po 200 (dwieście) złotych miesięcznie,

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. koszty między stronami wzajemnie znosi,

IV. zwalnia pozwanego od opłaty od zasądzzonego roszczenia,

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor i klauzulę natychmiastowej wykonalności.

SSR Sławomir Świerczek

ZARZĄDZENIE

1. odnotować wyrok
2. odpis wyroku z klauzulą wykonalności doręczyć uprawnionej
3. kal. 3 tygodnie

B., dnia 13 grudnia 2017r.

III RC 146/17

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 13.12.2017 r.

Powódka W. G. domagała się zasądzenia od pozwanego A. N. alimentów w kwocie po 1500 zł miesięcznie w miejsce alimentów w kwocie po 200 zł miesięcznie orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w B. (...) z dnia 4.10.2001 r. sygn.. III RC (...) Uzasadniając pozew naprowadził anto, że pozwany jest jej ojcem. Od 2001 roku alimenty nie były podwyższone. Obecnie powódka liczy 19 lat życia i uczy się w K. w szkole wizażu. Wynajmuje tam mieszkanie za 1200 zł. miesięcznie (łącznie z mediami). Bilet miesięczny na komunikację w K. kosztuje 100 zł., telefon 30 zł. Dojazd do K. to wydatek rządu 100 zł. Środki higieniczne kosztują powódkę 100 zł miesięcznie. A zakup odzieży i obuwia wiąże się z wydatkiem 200 zł w skali miesiąca. Utrzymanie domu w Ł. kosztuje ok. 850 zł za gaz, 80 zł za prąd, 125 zł za wodę i 65 zł za Internet, miesięcznie. Powódka jest chora na bulimię. W 2014 roku była hospitalizowana, przechodziła terapię w Klinice (...) w K.. Nadal jest pod opieką psychologa, co kosztuje 80 zł miesięcznie. Raz do roku W. G. robi badania kompleksowe za 260 zł. Pozwany kontaktu z córką nie utrzymuje. Założył nową rodzinę. Kilka lat temu sprzedał dom.

Pozwany A. N. wniósł o zasądzenie do niego alimentów w kwocie po 350 zł miesięcznie. Uzasadniając swe stanowisko naprowadził na to, że zarabia ok. 1460 zł netto miesięcznie. Ma na utrzymaniu 2 córki w wieku 11 i 13 lat. Pieniądze ze sprzedaży mieszkania przeznaczył na operację, pochodzącej z konkubinatu córki, w H.. Nadto wymaga ona zakupów soczewek kontaktowych, co też generuje koszty.

W toku postępowania strony podjęły pertraktacje ugodowe. Ostatecznie powódka proponowała 700 zł alimentów, pozwany 550 zł alimentów. Ostatecznie do ugody nie doszło.

Sąd ustalił:

Dnia 4.10.2001 r. do sygn.. III RC(...) A. N. i K. G. zawarli ugodę mocą, której ojciec małoletniej wówczas W. zobowiązał się do jej alimentowania jej kwotą po 200 zł. miesięcznie. Podpisanie ugody poprzedziły ustalenie co do tego, że poprzednie alimenty były ustalone w 1998 roku. W chwili zawierania ugody małoletnia była chora. Miesięczny koszt leczenia wynosił 200 zł. Cierpiała na problemy alergologiczne, skórne zmiany oraz biegunki. Rozpoznano zespół złego wchłaniania, początki astmy oskrzelowej. Stosowano dietę eliminacyjną. Na jej utrzymanie Krus wypłacał zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 160 zł miesięcznie. Matka małoletniej była wówczas bezrobotna, pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Osiągała miesięczny dochód w wysokości 300 zł. i partycypowała w kosztach utrzymania domu. Kwota 45 zł miesięcznie.

Aktualnie W. G. liczy 19 lat życia. Zdała maturę i nie powtarzała przy tym aądnej klasy. Od października rozpoczęła naukę na Uniwersytecie pedagogicznym w K.. W systemie zaocznym studiowała tam anglistykę w systemie zaocznym. Zjazdy miały się odbywać co dwa tygodnie albo co tydzień w piątki, soboty i niedziele. Została opłacona I rata czesnego w wysokości 1100 zł. W. G. była tylko na 4 zajęciach. Później chciała sobie zrobić przerwę i zaprzestała uczęszczać na zajęcia, bo straciła chęci. Chciałaby wrócić na studia, lecz nie w tym roku akademickim, może w następnym. Ponadto z nowym rokiem szkolnym zaczęła naukę w K. w szkole wizażu. Nauka opłacana jest kwotą ok. 300 zł. Zajęcia odbywają się w poniedziałek, wtorek i środę od godz. 10:00 do godz. 14:00. Zakup materiałów do praktycznej nauki zawodu zamyka się kwotą ok. 100 zł. miesięcznie. Wyżywienie powódki kosztuje 600 zł miesięcznie. Sama przygotowuje posiłki. Ze stołówki nie korzysta. 200 zł miesięcznie wydaje na odzież i obuwie. Powódka wraz z koleżanką wynajmuje mieszkanie dwupokojowe. Każda z nich ma do dyspozycji 1 pokój. Kosztami dzielą się po połowie. Łącznie z mediami wynosi to ostatecznie po 900 zł. miesięcznie. Do K. jedzie w niedzielę wieczorem i zostaje do piątku do popołudnia. W czwartek i piątek nie w K. nie robi. Przeważnie śpi całymi dniami, albowiem nie może spać w nocy. Jeszcze w 2013 i później w 2014 roku jako 15 latka była hospitalizowana, w tym Na O. (...) P. (...) szpital św. Ł. w T. i w Klinice (...) w K. (...). Miała problemy lękowe, pojawiły się problemy z łaknieniem. Wcześniej była wychowywana przez babkę macierzystą ojciec rozstał się z matką, gdy ta była w ciąży. Matka małoletniej jeździła do pracy za granicą i korzystała z pomocy rodziny generacyjnej, matki, siostry, w opiece nad córką. Aktualnie pozostaje pod opieką psychologa w mieście T., 4 razy w miesiącu, za 80 zł miesięcznie. Zdarzają się jej napady nadmiernej żarłoczości, po których prowokuje wymioty. U W. G. występują liczne cechy świadczące o zaburzeniach odżywiania o typie bulimicznym. Dolegliwości mają charakter przewlekły. Wymagane jest kontynuowanie terapii. Prywatnie leczy się m.in. u kardiologa. Zamieszkuje w domu rodziny generacyjnej. Rachunki płaci ciotka A. S.. Rachunek za gaz opłacony w lipcu 2017 wyniósł ok. 860 zł. Należność za prąd wynosi ok. 76 zł, za Internet 65 zł a za wodę 250 zł

Cyfrowy P. generuje koszt 85 zł miesięcznie. Dom jest dwupoziomowy. Zajmuje go 7 osób. Powódka wraz z matka i babka macierzystą zajmuje dolny poziom. Na sezon potrzeba 2 tony opału za ok. 1700 zł. Powódka nie figuruje w rejestrach podatkowych miejsca zamieszkania.

Matka małoletniej, K. G., pracuje w A. (...) Zajmuje się tam sprzątaniami. Na córkę bierze dodatek, który w przeliczeniu na polską walutę wynosi 650 zł miesięcznie. Do kraju przyjeżdża co tydzień. W A. (...) ma wynajęte mieszkanie. Na swoje utrzymanie za granicą przeznacza równowartość 1500 zł. Dojazd kosztuje ok. 700 zł miesięcznie. W P. (...) K. G. uczęszcza na terapię rodzinną. Koszt jej wynosi 80 zł. czasem idzie na zajęcia razem z córką wtedy wynosi to 160 zł.

Pozwany A. N. zamieszkuje R., wraz z konkubina i dwoma córkami z tego związku. Z. N., licząca 13 lat życia, pozostaje pod opieką okulisty. Stosuje soczewki korekcyjne, cierpi na wadę wzroku. Przeciętny koszt z tym związany wynosi ok. 150 zł miesięcznie. Pozostaje ona pod kontrolą lekarską w związku z wadami rozwojowymi kończyny górnej. W 2006 roku była zaliczona do osób niepełnosprawnych. W związku z hipoplazją III stopnia w 2011 roku przechodziła w H. zabieg operacyjny kciuka i palca wskazującego. Należność na rzecz Katolickiego Szpitala (...) wyniosła 3250 zł Euro. Pobyt w apartamencie gościnnym kosztował 125 Euro. Licząca 11 lat życia N. N. pozostaje w leczeniu alergologicznym. Z. uczęszcza na język angielski a N. na lekcje tańca. W 2013 roku pozwany za 70.000 zł sprzedał mieszkanie w W. i wprowadził się do partnerki. A. N. prace w sieci handlowej jako kierowca wózka widłowego. Pracuje systemie zmianowym os 7:00 do 15:00 lub od 15:00 do 23:00. Wcześniej pracował na tym samym stanowisku w innej sieci handlowej. Otrzymywał takie samo wynagrodzenie. Powodem zmiany pracy były marne widoki na podwyżkę. Z córką W. się nie kontaktował, nie zabierał jej do siebie, nie robił prezentów w naturze. Pozwany nie figuruje w rejestrach podatkowych miejsca zamieszkania.

Akta III RC (...) pozwoliły na ustalenie treści ugody regulującej obowiązek alimentacyjny A. N. względem córki W. oraz sytuację stron chwili zawierania ugody.

Aktualną sytuację W. G. ustalił sąd w oparciu o dokumentację medyczną i psychologiczną (w tym sięgającą lat wcześniejszych) potwierdzającą występujące u niej problemy zdrowotne, formy leczenia i rachunki potwierdzające poczynione na ten cel wydatki. Wzajemnie się one uzupełniają i potwierdzają a nadto znajdują poparcie w zeznaniach św. K. G. i powódki W. G.. Okoliczności związane z edukacją w K. ustalił sąd na podstawie zaświadczenia ze szkoły wizażu, rachunku za chesne w tej placówce edukacyjnej o zeznań powołanych wyżej osób. Okoliczności te nie były kwestionowane przez stronę przeciwną. Zeznania W. G. pozwoliły również na stwierdzenie jej nauki na studiach wyższych, w szczególności samowolnego opuszczania zajęć, braku chęci do nauki, chęci zrobienia sobie przerwy do przyszłego roku . Szczerze opisała ona swoje nastawienie do tej formy i kierunku kształcenia. Niczego przy tym nie ukrywała, w przeciwieństwie do św. K. G., która zeznawała o jakimś zwieszeniu studiów, nie wiadomo przez kogo, jakim trybem i na jakiej podstawie. Sąd odmówił jej wiary i tam, gdzie podaje ona wysokość swoich zarobków na terenie A. (...) Po odjęciu kosztów utrzymania za granicą i kosztów dojazdu okazuje się, że miałoby jej pozostać zaledwie 2000 zł miesięcznie. Doświadczenie życiowe wskazuje na to, że są to zeznania niewiarygodne. Tyle samo a nawet więcej może zarobić na terenie kraju. Po pokryciu kosztów utrzymania siebie i córki, dochody i wydatki te nie bilansują się. Za realne uznał sąd wydatki ponoszone na utrzymanie W. G., które zostały przez nią podane do protokołu. Koszt potrzebny do zaspokojenia tych potrzeb odpowiada realiom rynkowym. Dodatkowo, jeśli chodzi o koszt lokalu w K. został on uprawdopodobniony umową najmu lokalu. Co prawda nie wymienia ona nazwiska powódki, lecz jak zeznała ona osoba wskazaną jako najemca jest jej koleżanka, z którą dzieli koszty. Odpisy aktów urodzenia małoletnich dzieci pozwanego pozwoliły na ustalenie ich wieku i pokrewieństwa z A. N.. Jako dokumenty urzędowe korzystają z domniemania autentyczności. Dokumentacja lekarska, tak z kraju jak i z zagranicy pozwoliła na stwierdzenie ich stanu zdrowia oraz przebytego przez Z. N. zabiegu operacyjnego. Nie były te dowody podważone w toku postępowania. Zaświadczenie o dochodach pozwoliło sądowi na ustalenie dochodów pozwanego. W powiązaniu z jego zeznaniami ustalił sąd system w jakim świadczy pracę i poprzednie miejsce jego pracy. Informacje urzędów gminy miejsca zamieszkania dopełniły ustalenia sądu co do ich sytuacji majątkowej. Rachunki od dostawców mediów dały podstawę co do ustaleń w przedmiocie kosztów utrzymania lokalu zajmowanego przez powódkę.

Sąd rozważył:

W myśl art. 138 krio można dochodzić zmiany wysokości alimentów, o tyle, o ile nastąpiła zmiana stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę okoliczności istotnych dla wymiaru alimentów takich jak: usprawiedliwione potrzeby osób uprawnionych i możliwości majątkowych i zarobkowych osób zobowiązanych. Konieczne jest, by zmiana ta była istotna i nastąpiła po uprawomocnieniu się poprzedniego orzeczenia (M. Sawczuk „ Ponowne orzeczenie w sprawie cywilnej prawomocnie osądzonej” W-wa 1975r.). W niniejszej sprawie takie okoliczności nastąpiły. W chwili zawierania ugody i uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie III RC(...) SR w Brzesku powódka liczyła 3 lata życia i była pod opieką matki. Dziś liczy 19 lat życia i kontynuuje naukę. Nie powtarzała do tej pory żadnego roku. Naukę kontynuowała planowo, (w zakresie nauki w szkole wizażu), może więc domagać się utrzymania alimentów, które są adekwatne do jej obecnej sytuacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.02.1998r. sygn. I CKN 499/97 i z dnia 8.08.1980 r. sygn. III CRN 144/80, OSNCP 1981/1/20. W. G. nie osiągnęła jeszcze zdolności samodzielnego utrzymania. Zdobywa dopiero zawód, przygotowuje się do samodzielnego zarobkowania. Za usprawiedliwione należy więc uznać wydatki na naukę w K.. Nabycie dodatkowej wiedzy skutkować będzie w przyszłości możliwością pozyskania zawodu pozwalającego na samodzielne utrzymanie powódki. Pozwana uczy się poza miejscem zamieszkania, za usprawiedliwione należy więc uznać wydatki na dojazdy na uczelnie i w związku z rozległością K. na wydatki na miejską komunikację. Nie jest konieczne jest poniesienie opłat za lokal wynajmowany w K.. Te potrzeby nie mogą być uznane za usprawiedliwione. W. G. nie bierze udziału w zajęciach na anglistyce, zresztą zaocznych. Szkoła wizażu organizuje lekcje tylko przez 3 dni w tygodniu i to tylko przez 4 godziny dziennie. Czas rozpoczęcia zajęć - godz.10:00 umożliwia dojechanie na zajęcia z miejsca zamieszkania. Czas zakończenia zajęć – godz.14:00 umożliwia powrót z zajęć przed rozpoczęciem godzin szczytu w komunikacji. Jak przyznała sama powódka w czwartki i piątki w K. nic nie robi. Ponadto cały czas śpi w dzień, bo nie może spać w nocy. Wydatek na lokal jest zatem zbędny. To samo można powiedzieć o wydatkach na prywatną opiekę lekarską. Schorzenia W. G. są już na tyle przewlekłe, trwające kilka lat, że był czas na wystaranie się o opiekę NFZ. Byłaby już zapisana w kolejce i miała wyznaczone terminy kolejnych spotkań. Nadto nie wskazano żadnych okoliczności uzasadniających prywatne leczenie. Przecież nie tylko powódka lecz się na tego rodzaju schorzenia. Są podmioty lecznicze, które mają podpisany kontrakt z NFZ na leczenie takich problemów zdrowotnych jakie trapią W. G.. Alimenty mają zaspokoić potrzeby usprawiedliwione. W przypadku powódki potrzeby te w żadnym razie nie sięgają takiej wysokości, by konieczne było obciążanie pozwanego świadczeniem alimentacyjnym w wysokości 1500 zł miesięcznie.

Dzieci, do czasu osiągnięcia samodzielności zarobkowej, mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, że rodzice są obowiązani zapewnić dzieciom utrzymanie na takim samym poziomie, na jakim sami żyją. (SN z dnia 5.01.1956r. III Cr 919/55, OSN 1957, poz.74). Muszą się z nimi podzielić nawet najmniejszymi dochodami. Trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalania ich z obowiązku utrzymywania dzieci na takiej samej stopie życiowej, na jakiej sami żyją.

Pozwany zarobkuje w systemie zmianowym. Zarabia 1500 zł. netto. Zmieniał zatrudnienie, aby pozyskać możliwość uzyskania podwyżki. Możliwości uzyskania dodatkowego dochodu, poza pracą na etat, są w jego przypadku ograniczone. A. N. pracuje w systemie zmianowym. Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są możliwości zarobkowe zobowiązanego a te w ocenie sadu uzasadniają podniesienie alimentów, lecz nie wyżej niż do poziomu określonego w sentencji. Obowiązek utrzymania dziecka spoczywa na obojgu rodzicach. Matka winna również partycypować w kosztach utrzymania córki a w związku z tym, że jest ona już pełnoletnia, to osobista, codzienna piecza K. G. nad W. G. jest bardzo ograniczona. Matka zresztą w tym procesie nie uczestniczy, bo przebywa W A. (...), gdzie zarobkuje. Liczą się, te zarobki rodzica, które można uzyskać rzetelnie wykorzystując swoje możliwości, a nie te, które się faktycznie uzyskuje (H. Ciepła „ Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy, Komentarz, Wyd. Lexis-Nexis W-wa 2006r.). Tak więc można wymagać więcej od matki powódki. Pracuje w A. (...) od wielu lat, zna miejscowe potrzeby i uwarunkowania, nawiązała odpowiednie kontakty, wyrobiła sobie renomę pozwalającą na utrzymanie się na tamtejszym rynku pracy. Nie nosi się z zamiarem powrotu (choć rzekomo zarabia mniej niż zarobiłaby w P. (...)).

Wyżej rozważane okoliczności związane z prawem do równej stopy życiowej odnoszą się nie tylko do relacji rodzic – dziecko, lecz również zachowują aktualność w relacjach między rodzeństwem, nawet przyrodnim. Dzieci tego samego rodzica mają prawo do otrzymywania od niego alimentów w jednakowym stopniu zaspokajających

ich usprawiedliwione potrzeby. Z. N. i N. N., dzieci pozwanego pochodzące ze związku nieformalnego, liczące odpowiednio 13 i 11 lat życia, są również uprawnione do alimentowania przez pozwanego. Pozyskane środki musi on więc dzielić między wszystkie swoje dzieci. W. G. liczy 19 lat życia. Zgodnie z zasadą równej stopy życiowej dzieci tego samego rodzica, ma ona prawo otrzymać kwotę, która w taki sam sposób jak w przypadku jego młodszego rodzeństwa zaspokoi jej potrzeby. Zasady tej nie można jednak rozumieć w sposób arytmetyczny, tylko konieczne jest rozważenie potrzeb uprawnionego przy uwzględnieniu jego wieku, stanu zdrowia, warunków bytowych, potrzeb szkolnych, itd. Młodsze dzieci pozwanego również mają problemy zdrowotne. Między tych uprawnionych musi pozwany podzielić kwotę 1500 zł netto wynagrodzenia, które uzyskuje. Dochodzona pozwem kwota - 1500 zł. - w całości konsumuje wynagrodzenie A. N.. Jeśli każde z rodziców będzie alimentowało uprawnioną kwotę po 600 zł. miesięcznie, to będzie ona adekwatna do jej potrzeb. Pozwoli na pokrycie w/w wydatków oraz na tą część kosztów wspólnie zajmowanego lokalu w Ł., która przypada na W. G.. Z tych powodów należy uznać, że powództwo w części przekraczającej 600 zł miesięcznie uległo oddaleniu jako nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe oraz treść art. 133 i art. 135 oraz 1art. 38 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz poglądy wyrażone w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r. sygn. III CZP 91/86 , OSNCP 1988/ 4/42 orzeczono jak w pkt. I i II sentencji. Orzekając o kosztach sąd miał na uwadze art. 100 kpc a to wobec wyniku procesu .

Przenosząc koszty należne od zasądzonego roszczenia na Skarb Państwa ze względu na sytuację pozwanego sąd oparł się o art. 102 kpc. a nadając rygor natychmiastowej wykonalności art. 333 §1 pkt. 1) kpc.

SSR Sławomir Świerczek

s) odnotować

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki

kal. 2 tygodnie